

Струка (назив): Култура и умјетност (четврти степен)		
Занимање (назив): Музички извођач, музички сарадник		
Предмет (назив): СРПСКИ ЈЕЗИК		
Опис (предмета): Општеобразовни предмет		
Модул (наслов): УВОД У КЊИЖЕВНОСТ (Модул је обавезан за први разред) (око 20 часова)		
Датум: 2021. година	Шифра:	Редни број: 1.
Сврха		
Модул је развијен тако да омогући ученицима да овладају потребном књижевнотеоријском терминологијом, те стваралачки и критички приступе књижевном тексту.		
Специјални захтјеви / Предуслови		
Знања стечена у основној школи.		
Циљеви		
<ul style="list-style-type: none"> – Упознавање ученика са књижевном умјетношћу – Стицање функционалних знања из теорије књижевности, историје књижевности, књижевне критике и есејистике у сврху бољег разумијевања и успјешног проучавања књижевног дјела – Развијање способности интерпретације књижевног дјела – Развијање интереса за књижевност и уопштено књижевног укуса – Богаћење рјечника и развијања језичке културе 		
Теме		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Увод у проучавање књижевног дјела 2. Лирика 3. Епика 4. Драма 		

Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	Ученик је способен да:			
1. Увод у проучавање књижевног дјела	<ul style="list-style-type: none">– препозна и доживи књижевност као умјетност, књижевност као умјетност ријечи.– обнови и прошири своје знање о другим врстама умјетности истичући изражајна средства, умјетничка дјела и умјетнике.-повеже, уочи везу између књижевности и других умјетности.– спозна и објасни однос умјетника и његовог дјела.– разумије сам назив књижевност.– схвати и објасни улогу књижевности у друштву.– упозна, разумије и овлада основним појмовима науке о књижевности и њеним дисциплинама.– прошири знање о пјесничком језику и његовим особинама.– разумије основне појмове слојевите структуре књижевног дјела.	<ul style="list-style-type: none">– повезује знања стечена у основној школи са новим знањима која се односе на умјетност као човјекову духовну дјелатност.– примјењује новостечена знања која се односе на схватање и доживљај умјетности.-примјењује одређену терминологију из области науке о књижевности у конкретним анализама књижевних текстова.- приступи књижевном тексту као слојевитој структури.	<ul style="list-style-type: none">– посједује свијест о важности саме умјетности, различитих врста умјетности и улоге књижевности у тој области– развије стваралачки и критички однос према умјетности, посебно књижевности.-развије свијест о улози књижевности у друштву.	Тема 1. Наставници ослањајући се на њихово дотадашње знање и кроз одабране књижевне текстове започињу дискусију са ученицима о самом појму умјетности, њиховом доживљају умјетности, те поимању улоге умјетности у друштву и човјековом животу. Повести разговор о врстама умјетности, при чему треба настојати да ученици што самосталније увиђају различита изражајна средства, сличности и везе између појединих умјетности, слободно али и аргументовано износе свој став о појединим умјетностима. Оспособити ученика да овлада одговарајућом књижевнотеоријском терминологијом (познавање појмова из области науке о књижевности, њених дисциплина) са којом ће моћи приступити анализи књижевног текста. Припремити ученика на вишеслојност књижевноумјетничких дјела. Охрабрити ученика да износи свој емоционални доживљај и критички став о прочитаном књижевном тексту (одломку или дјелу у цјелини)
2. Лирика	<ul style="list-style-type: none">– схвати и	<ul style="list-style-type: none">– повезује знања		Тема 2.

	<p>интерпретира емоционални и мисаони садржај лирске пјесме</p> <ul style="list-style-type: none"> – препозна, уочи специфичну форму лирске пјесме. – разликује појмове лирско, лиризам, лиричност. – анализира лирску пјесму уз употребу основних књижевно-теоријских термина (форма, тема, мотиви, стилска средства, особине пјесничког језика и сл.) – упореди лирске пјесме са раличитим темама и основним осјећањима, чиме спознаје и саму класификацију лирске поезије; – упореди лирске пјесме које припадају различитим периодима (акценат стављен на лирске пјесме из поезије савремених српских пјесника) <p>-аргументовано и јасно искаже свој суд о прочитаном књижевном тексту (у усменој и писаној</p>	<p>стечена у основној школи са новим знањима која се односе на лирску поезију као књижевни род и конкретну анализу лирске пјесме</p>	<p>-посједује свијест о важности изражавања емоција, критичког мишљења, стварања сопственог суда о прочитаном књижевном тексту.</p> <p>- способан да анализира књижевни текст употребљавајући потребну књижевнотеоријску терминологију.</p>	<p>Упознати ученике са настанком и развојем лирске поезије као самосталног књижевног рода.</p> <p>Кроз ишчитавање и анализирање различитих врста лирских пјесама ученици треба да схвате класификацију лирске поезије.</p> <p>При анализи лирских пјесама обрађивати посебно питање форме као битног елемента сваког књижевног текста (врста строфе, стиха, риме и сл.).</p> <p>При анализи лирских пјесама ученици треба да користе научену и усвојену адекватну књижевнотеоријску терминологију.</p> <p>Оспособити ученика да свој емоционални доживљај, критички суд о прочитаној лирској пјесми изнесе у усменој и у писаној форми.</p>
--	---	--	---	---

	форми)			
3. Епика	<p>–на основу познавања садржине и форме текста зна којој врсти епске поезије конкретан књижевни текст припада.</p> <p>– познаје одговарајућу књижевнотеоријску терминологију.</p> <p>– способан да уочи основне особености епског стила, својеврсну наратију епске структуре.</p> <p>– препозна улогу и врсте наратора у епском дјелу.</p> <p>–уочи одређене врсте карактеризације ликова у епским дјелима.</p> <p>– самостално анализира књижевни текст који припада епској поезији (одломак или у цјелини).</p>	<p>– повезује знања стечена у основној школи са новим знањима која се односе на епску поезију као књижевни род и конкретну анализу епског дјела (епска поезију у стиху, епска поезија у прози).</p>		<p>Тема 3.</p> <p>Упознати ученике са појавом, развојем и подјелом епске поезије.</p> <p>Ишчитавањем и анализирањем конкретних књижевних текстова (одломака или у цјелини) ученици треба да уоче и објасне основне карактеристике епске поезије.</p> <p>Кроз анализе различитих врста епских дјела (епска пјесма, приповијетка, новела, бајка) ученике упознати са одговарајућом књижевнотеоријском терминологијом (питање наратора, врсте наратора, карактеризације ликова, специфичности одговарајућих епских врста...)</p> <p>Оспособити ученика да свој емоционални доживљај, критички суд о прочитаном епском тексту изнесе у усменој и у писаној форми.</p>
4.Драма	<p>- препозна, уочи основне особине драмске поезије.</p> <p>- користи одговарајућу књижевнотеоријску терминологију (драмски сукоб, монолог, дијалог, дидакалогије, комично/</p>	<p>– повезује знања стечена у основној школи са новим знањима која се односе на драмску поезију као књижевни род и конкретну анализу драмског текста.</p>		<p>Тема 4.</p> <p>Упознати ученике са појавом, развојем и врстама драмске поезије.</p> <p>Ишчитавањем и анализирањем конкретних књижевних текстова (одломака или у цјелини) ученици треба да уоче и објасне основне карактеристике драмске поезије.</p> <p>Инсистирати на употреби одговарајуће књижевнотеоријске терминологије, на основу знања из основне школе али и проширене новим</p>

	<p>трагично, драматичност, театрологија јединства драмске радње).</p> <p>- распознаје етапе у развоју драмске радње.</p> <p>- зна основне врсте драмске поезије (комедија, трагедија и драма у ужем смислу).</p> <p>- повеже појмове опера, оперета, мјузикл, водвиљ са драмском поезијом.</p> <p>- самостално анализира књижевни текст који припада драмској поезији (одломак или у цјелини).</p>			<p>терминима.</p> <p>Са ученицима разговарати о вези између драмске поезије и позоришне умјетности.</p> <p>Посебан акценат ставити на повезаност драмске поезије и музике кроз врсте попут опере, оперете, водвиља.</p> <p>Оспособити ученика да свој емоционални доживљај, критички суд о прочитаном драмском тексту изнесе у усменој и у писаној форми.</p>
--	--	--	--	---

Интеграција

Историја. Историја књижевности.

Извори

1. Уџбеници одобрени од стране Министарства: Читанка за 1. разред гимназије (Данијел Дојчиновић, Валентина Милекић Ковачевић)

2. Други извори:

- Лаза Костић: „Међу јавом и мед сном“
- Јован Дучић: „На обали Неретве“, „Песма жени“, „Звезде“
- Душан Радовић: „Плави жакет“
- Мирослав Антић: „Песма за нас двоје“
- Иво Андрић: „Аска и вук“, „О причи и причању“
- Горан Петровић: „Прича о причању“
- Народна пјесма „Сунце се дјевојком жени“
- Десанка Максимовић: „Стрепња“
- Стеван Раичковић: „Септембар“

- Народна пјесма „Бановић Страхиња“
- Лаза Лазаревић: „Први пут с оцем на јутрење“, приповијетка
- Бранко Ћопић: „Башта сљезове боје“ („Јутра плавог сљеза“), „Заточник“ („Дани црвеног сљеза“), приповијетка
- Николај Васиљевич Гогољ: „Кабаница“ приповијетка
- Антон Павлович Чехов: „Туга“, новела
- Гроздана Олујић: „О капљици и цвету“, бајка
- „Баш-Челик“, бајка
- Доситеј Обрадовић: „Пас и његова сенка“, басна
- Грчки митови- избор
- Драгослав Михаиловић: „Кад су цветале тикве“
- Џорџ Орвел: „Животињска фарма“
- Душан Ковачевић: „Балкански шпијун“ или „Маратонци трче почасни круг“

Напомена: Понуђени извори су приједлози за обраду. Сваком наставнику даје се могућност сопственог избора између понуђених књижевних текстова.

Оцјењивање

Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи

Усмени одговор:

- познавање карактеристика књижевних родова и врста на тексту,
- кориштење књижевнотеоријских термина,
- умијеће анализе књижевног дјела,
- изношење критичког става о дјелу,
- доказивање личног става аргументима из књижевног текста.

Есеј:

Рад ученика на есејима – два школска часа.

Оцјењивање обухвата:

- самостално анализирање датог књижевног текста,
- језичко и композиционо обликовање есеја,
- поштовање правописних правила.

Задаци објективног типа:

Питања предвиђена за задатке објективног типа из дефинисаних тематских јединица.

*Оставља се наставнику могућност да процијени вријеме за провјеру овог типа. Наставник по својој процјени може да се одлучи за: модуларни тест који би обухватио градиво цијелог модула, писмене провјере наведеног типа које би обухватиле поједине теме у оквиру датог модула или и једно и друго.

